

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201108
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8218201108.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: E. H., X.. XX.XX.XXXX, L. XXX XX D. XXX, právne zastúpeného advokátom: JUDr. Ambróz Motyka, so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičová 4, 816 23 Bratislava 1, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 16 598,50 Eur s príslušenstvom titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom zvýšenia náhrady škody na zdraví za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 9 959,10 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobu vo zvyšnej časti zamietá.
- III. Žalobcovi priznáva voči žalovanej 20 % nárok náhradu účelne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 21.05.2018 sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 16 598,50 Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 6 639,60 Eur od 07.02.2018 do právoplatnosti rozsudku okresného súdu a zo sumy 16 598,50 Eur od právoplatnosti rozsudku okresného súdu do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že ako poškodený bol účastníkom dopravnej nehody, ktorá sa udiala 09.06.2016 a ktorú spôsobil vodič a prevádzkovateľ osobného motorového vozidla Š.F. O. s evidenčným číslom: L. XXX L. (ďalej len „motorové vozidlo“) pán L. E. H., X.. XX.XX.XXXX (ďalej tiež aj len „vodič“), ktorý bol za spôsobenie tejto dopravnej nehody uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov č. k. X V.-XX B. XX.XX.XXXX. Žalobca uviedol, že tento vodič a zároveň prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví, mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“), na základe poistnej zmluvy č. 6570751305 uzavretej so žalovanou. Z uvedeného dôvodu si žalobca uplatnil voči žalovanej nárok na náhradu bolestného a nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“). Na základe takto uplatneného nároku žalobcom voči žalovanej, žalovaná žalobcovi listom z 10.11.2017 oznámila, že ukončila šetrenie poistnej udalosti dňom 07.11.2017 s tým že mu vyplatí náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 33 197,- Eur a to na podklade bodového ohodnotenia 1 820 bodov po 18,24 Eur v predloženom lekárskom posudku H., pričom túto sumu žalovaná žalobcovi aj skutočne vyplatila dňa 09.11.2017. V dôsledku vážneho poškodenia zdravia spôsobeného pri dopravnej nehode bol Sociálnou poisťovňou dňa 16.05.2017

žalobca uznaný za úplne invalidného, pričom mu bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 75 %. Súčasne na základne zhoršeného zdravotného stavu bol žalobcovi v zmysle predpisov sociálneho zabezpečenia priznaný status osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a to na základe komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove č. BJ1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2017/35674 zo 17.01.2017 (ďalej len „posudok“). V zmysle tohto posudku je zdravotný stav žalobcu natoľko vážny, že má viaceré zdravotné obmedzenia, ktoré sú v priamej príčinnej súvislosti so škodou na zdraví, ktorú utrpel pri dopravnej nehode dňa 09.06.2016 a to pohybuje sa iba pomocou invalidného vozíka, v dome iba za pomoci inej osoby cez kožený opasok na krátku vzdialenosť, má hrubo narušenú jemnú motoriku rúk a úchopovú schopnosť pri sebaobsluže ako je napr. pri stravovaní, pri WC, dennej hygiene, obliekaní, obúvaní je odkázaný na pomoc inej osoby a nie je schopný využívať verejnú hromadnú dopravu a prostriedky železničnej dopravy. Okrem toho má žalobca aj subjektívne zdravotné ťažkosti, ako je celková slabosť, nevykonnosť, trpnutie a slabosť horných končatín, bolesti v dolných končatinách, v ramene, v ramennom kĺbe a v lakti. Vzhľadom na uvedené sa žalobca 07.12.2017 obrátil na žalovanú s návrhom, aby podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“) uzavreli dohodu o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nad žalobcovi už priznanú výšku tejto náhrady podľa bodového ohodnotenia a to v súlade s § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o jej navýšení o 50 % takto mu priznanej náhrady, teda žalobca žiadal jej navýšenie o sumu 16 598,50 Eur a to z dôvodu, že prípad žalobcu vzhľadom na jeho zdravotné obmedzenia a možnosti uplatnenia sa v spoločnosti možno posúdiť ako okolnosti hodné osobitného zreteľa. Žalovaná však listom z 26.01.2018 oznámila žalobcovi, že neakceptuje jeho návrh a predložila mu protinávrh, v zmysle ktorého považovala za primerané zvýšiť sumu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 %, čo predstavovalo čiastku 6 639,60 Eur. Žalobca s týmto protinávrhom žalovanej nesúhlasil a trval na zvýšení sumy za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %, čo oznámil žalovanej listom z 13.02.2018, ktorým súčasne požiadal žalovanú, aby ňou uznané navýšenie o 20 % v sume 6 639,60 Eur mu vyplatila na účet, čo však žalovaná neučinila, z uvedeného dôvodu, žalobca žiada z tejto sumy priznať mu úrok z omeškania vo výške 5% od 07.02.2018 (t. j. deň kedy bol právnomu zástupcovi žalobcu doručený protinávrh žalovanej na uzatvorenie dohody o vyrovnaní) do právoplatnosti rozsudku okresného súdu. Vzhľadom na uvedené žalobca, poukazujúc na to, že jeho situácia je dôvodom hodným osobitného zreteľa z dôvodu jednak priznanej invalidity ako aj z dôvodu mimoriadne závažných zdravotných komplikácií a životných obmedzení žiada, aby súd rozhodol o navýšení sumy, ktorá mu bola vyplatená za sťaženie spoločenského uplatnenia na zákonom maximálne prípustnú úroveň vo výške 50 % z dôvodu, že medzi žalobcom a žalovanou nebola uzatvorená dohoda o vyrovnaní podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z..

3. K žalobe boli pripojené: trestný rozkaz Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1 T/52/2016 z 09.01.2017; potvrdenie Sociálnej poisťovne č. 6703226057 zo 16.05.2017 „o invalidite a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť“; komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia peňažných príspevkov a kompenzácií ŤZP zo 17.01.2017; list právneho zástupcu žalobcu označený ako cit.: „Návrh na uzatvorenie dohody podľa § 6 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z.“ zo 07.12.2017 adresovaný žalovanej; list žalovanej z 26.01.2018 adresovaný právnomu zástupcovi žalobcu označený ako cit.: „Návrh na uzavretie dohody o vyrovnaní v zmysle § 6 ods. 1 zák. 437/2004 Z. z. - E. H.“ a list právneho zástupcu žalobcu z 13.02.2018 adresovaný žalovanej označený ako cit.: „E. H. - Návrh na uzatvorenie dohody o vyrovnaní- odpoveď.“

4. Žaloba s prílohami bola žalovanej doručená na vyjadrenie 22.10.2018, pričom žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním doručeným okresnému súdu 06.11.2018 v ktorom uviedla, že za poškodenie zdravia, ktoré žalobca utrpel pri dopravnej nehode mu bola v zmysle lekárskeho posudku vypracovaného H. 16.08.2017 vyplatená žalovanou jednak suma 33 197,- Eur ako náhrada škody za sťaženie spoločenského uplatnenia a suma 21 109,37 Eur ako náhrada za bolestné. Žalovaná uviedla, že v uvedenom lekárskom posudku posudzujúci lekár už v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., zvýšil položku č. 305 na dvojnásobok bodov a to vzhľadom na limitujúce možnosti spoločenského uplatnenia pri uvedenej diagnóze, veku a stupni postihnutia končatín. Inými slovami, žalovaná uviedla, že žalobcom tvrdené skutočnosti, v zmysle ktorých je obmedzený vo svojom súčasnom živote, boli už zohľadnené práve v bodovom ohodnotení sťaženého spoločenského uplatnenia na základe predmetného lekárskeho posudku a preto nárok žalobcu na 50 %-né zvýšenie sťaženie spoločenského uplatnenia považuje žalovaná za nedôvodné. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 49/2012 z 28.11.2013, z ktorého má vyplývať, že odškodnenie za bolesť a

za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí jednak od ohodnotenia v lekárskom posudku a jednak od toho, či a v akom rozsahu a akými prejavmi došlo k zmene stavu pred vznikom škody a po jej vzniku, pričom súd môže tieto sumy odškodnenia zvýšiť iba vo výnimočných prípadoch hodných osobitného mimoriadneho zreteľa, pričom žalovaná poukazuje na to, že pre naplnenie hypotézy § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., t.j. aby bolo priznané navýšenie sumy za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vyžaduje, aby nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb alebo naplnenie jeho spoločenských úloh boli tak výnimočné (osobitné) a to do takej miery, že bez takéhoto zvýšenia odškodnenia len v rozsahu základného bodového ohodnotenia zjavne nemohol spĺňať zákonom stanovenú požiadavku primeranosti. Zvýšenie sumy za sťaženie spoločenského uplatnenia nad rámec stanovený lekársnym posudkom je teda podľa žalovanej prípustné len v hraničných prípadoch, akými sú napr. ťažký stupeň invalidity poškodeného, ktorý je navyše odkázaný na lôžko a do budúca je mu takmer úplne zmarená možnosť akéhokoľvek uplatnenia v živote, uvedené však nie je prípadom žalobcu. V uvedených súvislostiach žalovaná poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 1593/2001 z 23.01.2003, v zmysle ktorého súd konštatoval, že žiadna z telesných funkcií u poškodenej nebola takým poškodením zdravia, aby bola jej funkčnosť celkom stratená, ale niektoré funkčnosti boli trvale obmedzené a preto súd nezhliadol dôvod pre osobitné navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 171/2017 z 11.04.2018, kde súd konštatoval cit.: „... že na hornej hranici, teda vo výške okolo 50 %, by mali byť odškodňované iba najzávažnejšie prípady, v ktorých obmedzenie sťaženia spoločenského uplatnenia je na hornej hranici, teda na hranici smerom k úplnej strate akéhokoľvek spoločenského uplatnenia vo všetkých sférach.“ Žalovaná taktiež argumentačne poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 212/2010 z 29.11.2011, v ktorom uviedol cit.: „Uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.“ Žalovaná podotkla, že v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, je osoba invalidnou, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako o 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom žalobca má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %, nie však 100 % a aj napriek tomu sa domáha, aby mu bola priznaná maximálna možná miera zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V tejto súvislosti poukazuje, že samotné uznanie invalidity automaticky nepodmieňuje nárok žalobcu na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia až na hornej hranici 50 %, pretože podľa žalovanej cit.: „V prípade mimoriadneho zvyšovania sťaženia spoločenského uplatnenia súdom, je rozhodujúcim obsahové hľadisko vyjadrujúce skutočné poškodenie zdravia a jeho ďalšie následky na zdraví poškodeného.“ Žalovaná vo svojom vyjadrení takisto uvádza negatívny postoj k žalobcom uplatneným úrokom z omeškania. Čo sa týka úrokov zo sumy 6 639,60 Eur, žalovaná považuje tento za absurdný, pretože tvrdí, že žalovaná v žiadnom zo svojich vyjadrení neuznala nárok žalobcu na 20 %-né navýšenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom toto bol iba protinávrh, ktorý žalovaná dala žalobcovi, ak mal záujem riešiť veci mimosúdnyh jednaním, čo však žalobca odmietol, so žalovanou žiadnu dohodu o urovaní neuzavrel a preto nevznikla žalovanej ani povinnosť túto sumu žalobcovi vyplatiť a teda ani platiť z nej úrok z omeškania, keďže do žiadneho omeškania s vyplatením tejto sumy sa žalovaná nedostala. Čo sa týka úroku z omeškania z celej žalovanej sumy, toto považuje žalovaná za potrebné posúdiť, teda úroky z omeškania, podľa zákona o PZP, ktorý ako lex specialis v § 11 ods. 7 obsahuje osobitnú úpravu úrokov z omeškania v prípade omeškania poisťovateľa, pričom žalovaná tiež uviedla, že sa nemôže v žiadnom prípade dostať do omeškania s plnením svojho záväzku odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu, ale najskôr až v deň, ktorý nasleduje po dni, keď uplynie lehota na plnenie. Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhuje, aby žaloba žalobcu bola v celom rozsahu zamietnutá, pričom ako dôkaz navrhuje vypočítať samotného žalobcu, ako aj jeho sestru (H. Z., X.. XX.XX.XXXX), ktorej bol priznaný príspevok na opatrovanie žalobcu.

5. Právny zástupca žalobcu vo svojom stanovisku zo 04.02.2019 (replika) k vyjadreniu žalovanej uviedol, že tvrdenia žalovanej, že žalobca netrpí takými závažnými zdravotnými problémami, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, sú v absolútnom rozpore s realitou, ktorú deklarovali v k žalobe pripojených listinných dôkazoch, podľa ktorých sa žalobca stal úplne invalidným občanom a bol mu priznaný status osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Následkom úrazu sa žalobca stal úplne nesebestačným a 24 hodín denne je odkázaný na pomoc iných osôb najmä na starostlivosť svojej sestry, je natrvalo vylúčený z plnohodnotného osobného a spoločenského života. Vážne zranenia, ktoré utrpel, ho budú limitovať po celý život, pretože nedokáže vykonávať ani len základné každodenné potreby bez pomoci iných (hygienické potreby, obliekanie, obúvanie,

preprava z miesta na miesto, stravovanie), čo výrazne vplýva aj na jeho nepriaznivý psychický stav. Cíti sa nepotrebný a menejcenný, pretože už nemôže pracovať. Trpí nespavosťou, depresiami a každý jeho pohyb je vykúpený veľkou námahou a bolesťami. Žalobca trpí mimoriadne závažnými následkami zranení, na vzniku ktorých nenesie žiadnu vinu a ktoré v obzvlášť významnej miere obmedzujú jeho osobný, spoločenský a pracovný život a bolo by len ťažko spochybňovať konštatovanie, že následky na zdraví žalobcu nie sú hodné osobitého zreteľa. Žalobca sa stotožňuje s tvrdením žalovanej, že uznanie invalidity automaticky nepodmieňuje nárok žalobcu na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 50%, avšak ak zdravý človek stratí v jednom rozhodujúcom momente svoju pracovnú schopnosť o 75 % a miera jeho funkčnej poruchy v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie a v oblasti zvýšených výdavkov je len 70%, pričom je výrazne obmedzený v mobilite a úplne odkázaný v oblasti sebaobsluhy na opatrovanie inou osobou potom je len ťažké spochybňovať nárok žalobcu na zvýšenie základného hodnotenia SSU k hornej hranici zákonom prípustnej úrovne. Žalobca je presvedčený, že návrh na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 % je založený na objektívnych a rozumných dôvodoch a medzi výškou náhrady a spôsobenými následkami na jeho zdraví existuje vzťah primeranosti. Pokiaľ ide o úroky z omeškania žalobca v plnom rozsahu zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v žalobe.

6. K stanovisku žalobcu (replika), ktoré bolo žalovanej doručené na vyjadrenie 15.10.2019, sa žalovaná nevyjadrila.

7. Podaním doručeným okresnému súdu 22.10.2019 právny zástupca žalobcu predložil lekársky posudok vypracovaný H. zo 16.08.2017 o bodovom ohodnotení za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia a taktiež k žalobe už pripojený komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia peňažných príspevkov a kompenzácií ŤZP zo 17.01.2017.

8. Na pojednávaní konanom 10.01.2020 prítomný žalobca uviedol, že v čase pred dopravnou nehodou bol vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a na základe dočasnej zmluvy s obcou vykonával verejnoprospešné práce, t.j. bežné sadovnícke, upratovacie a iné práce na obci. Pokiaľ ide o spoločenský život, zdržiaval sa väčšinou doma. Mal záľuby v tom, že chodieval do lesa na prechádzky a na zber lesných plodov a tiež chodieval za kamarátmi, či na futbal. Robil práce okolo svojho domu napr. sám si chystal drevo a nikto mu s tým nepomáhal, keďže po smrti rodičov sám viedol domácnosť, sám býval v rodinnom dome, nemal žiadnu známosť a nevykonával žiadne osobitné športové aktivity. Bicykloval, keďže vzhľadom na to, že nemá vodičský preukaz bicykel využíval ako prostriedok dopravy, avšak dnes si na bicykel už nesadne. Už v čase pred nehodou mal zdravotné problémy s chrbticou, ktoré pri bežnej činnosti nepocítoval, avšak pri väčšej záťaži už cítil bolesť chrbtice. Pokiaľ ide o škodovú udalosť a jej samotný priebeh uviedol, že v tom čase kosil trávu na svojom pozemku pri rodinnom dome, bol to čas súkromného voľna. Cítil len náraz motorového vozidla. Po prebudení vie iba, že sused zavolał záchranú zložku a na ďalšie okolnosti z tejto udalosti si nepamätá. Po nehode sa o 100 % zmenil jeho život, keďže vo všetkom je odkázaný na svoju sestru, ktorá ho opatruje. Sám vie vykonať iba úkony bežnej hygieny (ranná hygiena) ako aj stravovanie, avšak už príprava stravy, prípadne prenesenie plného taniera s jedlom mu robí problém. Sestra mu musí pomáhať aj pri sprchovaní, obliekaní a tiež pri prácach okolo rodinného domu, ktoré nie je schopný vykonávať. Nie je schopný pokosiť už ani trávnik, alebo pozametáť dvor. Nemôže si vôbec kľaknúť. Chôdzou prejde iba veľmi krátke vzdialenosti a aj to s opakovanými prestávkami na oddych, pričom pri pohybe sa zadýchava. Má problémy s dýchaním. Nie je schopný vykonávať žiadnu namáhavejšiu prácu a teda sa ani zamestnať. Cíti bolesti najmä v oblasti ľavej ruky. Ani s odstupom času po vzniku škodovej udalosti necíti zlepšenie zdravotného stavu. Subjektívne cíti jeho zhoršenie. Nemôže stáť viac ako 10 minút, inak má problémy a potrebuje oddych. Berie lieky iba na tlak. V súvislosti so zdravotnými hendikepmi v dôsledku škodovej udalosti okrem invalidného vozíka, ktorý používa na premiestňovanie sa na väčšie vzdialenosti nebol nútený zaobstarať si osobitné zdravotné pomôcky, ani špeciálne upravovať svoj dom napr. na bezbariérový prístup. Aktuálne poberá invalidný dôchodok vo výške 270,- Eur mesačne, iný príjem nemá. Žalovaná ho za účelom dohody o predmete sporu nekontaktovala ani osobne, ani písomne. Pri poslednej návšteve posudkového lekára, ktorý preveroval jeho zdravotný stav, tento konštatoval, že zdravotné následky škodovej udalosti sú trvalé a nezvratné, nech by žalobca robil čokoľvek. Lekár mal konštatovať, že vzhľadom na jeho praktické skúsenosti má za to, že je zázrak, že žalobca túto škodovú udalosť vôbec prežil a je v stave, v akom sa nachádza. V súčasnej dobe po nehode nikam nechodí, lebo sám sa pohybovať nemôže a ani nie je tohto schopný. Sestra ho oficiálne opatruje a okrem toho, že sa žalobca vie sám najesť, sestra

robí všetky práce v domácnosti, ako je príprava jedla, pranie, upratovanie a podobne, ako aj práce okolo domu, keďže žalobca to nie je schopný robiť. Po škodovej udalosti bol dvakrát na liečení v Kováčovej a pravidelne raz ročne chodíva na rehabilitačné oddelenie do Bardejova, pričom počas toho je hospitalizovaný na rehabilitačnom oddelení. Naposledy takto bol Y. C. XXXX na dobu 10 dní. Tiež k nemu istý čas chodieval domov rehabilitačný pracovník, s ktorým cvičil. V súčasnej dobe býva so svojou sestrou, kde v spoločnej domácnosti žije aj manžel sestry, ich tri deti a sestrina svokra. Pred nehodou si žalobca stravu pripravoval sám. V súčasnej dobe návštevy k nemu nechodievajú, iba sporadicky nejaký kamarát, alebo návštevy k jeho sestre. Invalidný vozík naposledy použil pred rokom. V súčasnej dobe ho nepoužíva, keďže sa mimo domu nezdržiava. Zdržiava sa iba doma a vozík používa iba na prepravu mimo domu.

9. N pojednávaní konanom 10.01.2020 zástupkyňa žalovaného uviedla, že ohľadne mimosúdneho rokovania žalovaná kontaktovala právneho zástupcu žalobcu, takže žalobca o tom, nemusel mať vedomosť. Predtým, ako žalovaná vyplatila žalobcovi náhradu za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, si žalovaná na prehodnotenie dôvodnosti záverov znaleckého posudku o tomto bodovom ohodnotení dala vypracovať kontrolné odborné vyjadrenie znaleckou organizáciou „forensic.sk“. Na základe tohto kontrolného odborného vyjadrenia tieto náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia žalovaná aj vyplatila. Z tohto podkladu, ako aj z podkladov predložených žalobcom vo veci ohľadne priznania invalidity a ohľadne jeho zdravotného stavu (rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove) žalovaná vychádzala pri formulovaní protinávru žalovanému, kde žalobcovi navrhla 20 % navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Tento protinávrh žalovaná predložila žalobcovi preto, aby sa vyhla súdnemu konaniu a zbytočne nenavýšovala náklady. Teraz však už žalovaná nepovažuje za dôvodné a primerané priznať žalobcovi ani ňou samotnou skôr navrhované 20 %-né navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalovaná si je vedomá, že žalobca má ťažké zdravotné postihnutie ohodnotenú na 75 % v zmysle posudku, na základe ktorého mu bola priznaná invalidita. Je si vedomá, že život žalobcu je sťažený a to v rozsahu, v akom to popísal sám žalobca, túto skutočnosť uznáva, avšak má za to, že náhradu za toto sťaženie života a spoločenského uplatnenia, ktoré u žalobcu určite nastalo aj vzhľadom na spôsob života, ktorý žalobca viedol pred nehodou, že mu toto sťaženie žalovaná už uhradila v rámci základného bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalovaná je názoru, že žalobca nie je absolútne vyradený zo spoločenského života a to aj vzhľadom na to, aký spôsob života viedol pred nehodou. Zástupkyňa žalovanej uviedla, že prípad žalobcu nepovažuje za prípad hodný osobitného zreteľa vhodný na zvýšenie náhrady na sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom na otázku, z čoho vychádzala žalovaná strana pri predložení protinávru žalobcovi na 20 % zvýšenie tejto náhrady za účelom uzavretia dohody, zástupkyňa žalovanej opakovane uviedla, že z dôvodu, že sa žalovaná chcela vyhnúť súdnemu sporu, má za to, že v tejto veci môže rozhodnúť len súd.

10. Na pojednávaní konanom 10.01.2020 právny zástupca žalobcu uviedol, že postup žalovanej, ktorá navrhla pri mimosúdnych rokovaníach, ktoré boli rozsiahleho charakteru žalobcovi 20 % navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, by sa mohol javiť ako nezákonný, keďže žalovaná tak učinila aj napriek tomu, že teraz v súdnom spore tvrdí, že žalobca nie je prípadom hodným osobitného zreteľa, pretože danosť prípadu hodného osobitného zreteľa je práve jednou zo zákonných podmienok a predpokladov na uzavretie takejto dohody, pričom žalovaná aktuálne sama tento svoj protinávrh neguje. Konštatoval, že žalovanej v rámci mimosúdnych rokovaní boli predložené zo strany žalobcu všetky podklady o zdravotnom stave žalobcu, z ktorých žalovaná mohla vychádzať pri ustálení svojho stanoviska poskytnúť, resp. neposkytnúť žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú skutočnosť žalovaná strana nepopiera, ani nespochybňuje.

11. Na pojednávaní konanom 10.01.2020 R. H. Z.Á. uviedla že žalobca je jej brat, pričom vo svojom súvislom prejave svedkyňa uviedla, že žalobca býva u nej doma, opatruje ho. Má oficiálne priznaný opatrovateľský príspevok, ktorého sumu však nevie teraz konkretizovať. Žalobcovi pomáha so všetkým. Kúpe ho, pretože sám nevie vojsť do vane, ani z nej vyjsť. Holí ho, keďže sám to tiež nedokáže, pretože ľavú ruku má celkom ochrnutú a pomáha si iba pravou. Žalobcovi aj perie, pomáha mu s obliekaním a takisto mu pomáha pri vstávaní zo sedu, pretože sa nevie zaprieť pri vstávaní. Pripravuje mu stravu, žalobca toho nie je schopný. Nakupuje, lebo žalobca nakupovanie nezvládne aj z dôvodu, že ťažší nákup by ani neunesol a tiež má problémy s chôdzou. Prejde len veľmi krátke vzdialenosti a aj to s prestávkami na oddych. Žalobca sám nemôže existovať, je odkázaný na pomoc. Uviedla, že žalobca v podstate sám nič neurobí, okrem toho, že sa naje a ľahne si. Občas v lete aj na základe odporúčania

lekárov, aby mu neochablo svalstvo, urobí vonku krátke prechádzky, avšak v zime mimo domu vôbec nechodí. Pred nehodou bol žalobca schopný všetko urobiť sám okolo seba, aj okolo domácnosti. Zastal tiež práce okolo rodinného domu a to aj napriek tomu, že už aj v minulosti mal mierny problém s nohou - trošku na ňu dopadal. Na otázku súdu svedkyňa uviedla, že žalobca nemá ťažkosti psychického charakteru v súvislosti s tým, čo sa mu prihodilo. Je kludnej povahy, nemá ani depresívne a negatívne stavy. Len niekedy sa sám so sebou rozpráva. Hlavne, keď sa mu ťažko vstáva, tak vie lebo spia v jednej miestnosti, že stoná a sťažuje sa na bolesti. Pred nehodou bol žalobca sebestačný, pracoval, robil práce okolo domu, avšak ani v tom čase si nevaril, sám si stravu nepripravoval, varila svedkyňa, alebo ich mama. Žalobca si len kupoval suchú stravu, urobil si čaj, kávu. Dom upratovala tiež ona, menila aj posteľné prádlo, žehlila. Akurát si brat pozametal, niekedy, keď už nemal vyžehlenú košefu, tak si ju vyžehlil. Na otázku súdu svedkyňa uviedla, že aktuálne žalobca netrpí inkontinenciou moču ani stolice a pokiaľ ide o toaletu, vie sa obslúžiť sám.

12. Právny zástupca žalobcu v rámci záverečnej reči na pojednávaní konanom 10.01.2020 uviedol, že z vykonaného dokazovania a to či už z listinných dôkazov predložených v spise, vypočítania sporových strán a svedkyne má za to, že sú splnené zákonné podmienky podľa § 5 ods. 5 zákona 437/2004 Z.z. na to, aby prípad žalobcu bol považovaný za prípad hodný osobitného zreteľa, keďže žalobca je invalidný, s vysokým stupňom postihnutia a tiež je osobou ťažko zdravotne postihnutou. Má za to, že 20 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pôvodne navrhované žalovanou je nedostatočné a preto navrhuje žalobe vyhovieť v celom rozsahu a v prípade úspechu žiada priznať 100 % nárok na náhradu trov konania. Má za to, že je potrebné zohľadniť, že priznanie navýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je nielen pre „osobitných“, resp. mimoriadne aktívnych ľudí, ktorí by sa venovali športu, alebo iným výnimočným aktivitám. Tento nárok je tu aj pre ľudí, ktorí vedú svoje osobitné každodenné životy, pričom má za to, že vykonaným dokazovaním mal súd možnosť presvedčiť sa, že žalobca a svedkyňa sú úprimní ľudia, ktorí hovoria pravdu o podstatných skutočnostiach a to aj vtedy, ak by táto skutočnosť mala byť proti nim samým. Pravdou je, že kvalita života žalobcu je na bode „0“ oproti životu, ktorý viedol pred nehodou.

13. Zástupkyňa žalovanej v rámci záverečnej reči na pojednávaní konanom 10.01.2020 uviedla, že zotrváva na svojich písomných vyjadreniach v spise. Má za to, že pri rozhodnutí je potrebné zohľadniť aj spôsob života, aký žalobca viedol pred nehodou, pretože ako z vykonaného dokazovania vyplynulo, mnohé činnosti, ktoré žalobca v súčasnosti nemôže vykonávať, nevykonával ani v čase pred nehodou. Nespochybňuje, že nehoda mala vážne následky na zdraví žalobcu, avšak tieto boli už zohľadnené v rámci náhrad škody na zdraví, ktoré boli žalobcovi žalovanou už vyplatené v rámci základného bodového ohodnotenia. Preto prípad žalobcu nepovažuje za prípad hodný osobitného zreteľa, ktorému by malo byť priznané 50 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s tým, že ak súd uzná za dôvodné priznať žalobcovi 20 % navýšenie tejto náhrady tak, ako to žalovaná strana pôvodne navrhovala, potom zástupkyňa žalovanej navrhla v tomto prípade nepriznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Žalovaná strana netvrdila, že priznanie nároku na navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je iba pre výnimočne aktívnych ľudí. Mala za potrebné iba upozorniť na to, že je potrebné zohľadniť spôsob života, aký žalobca viedol pred nehodou.

14. Okresný súd vykonával dokazovanie ústnymi a písomnými vyjadreniami sporových strán a ich zástupcov, ako aj v spise pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

15. Z trestného rozkazu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1 T/52/2016 z 09.01.2017 vyplýva, že obvinený L.. E. H., X.. XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX viedol osobné motorové v smere z L. X. H., pričom v úseku cesty v obci D. časť H., S.. L., v blízkosti autobusovej zastávky sa po prejazde ľavotočivej zákruty z dôvodu mikrosnánku nevenoval plne vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho prešiel s vozidlom vľavo mimo cestu, kde zrazil E.X. H., X.. XX.XX.XXXX, ktorý kosil trávu na lúke a následne s vozidlom narazil do stromu, pričom E. H. pri náraze utrpel ťažké zranenie a to polytraumu s poškodením medzistavcových platničiek C3/4, C5/6, zlomeninu oblúka stavca C6 vľavo, zlomeninu veľkého tuberkulu ľavej ramennej kosti, zlomeninu krížovej kosti, zlomeninu 11 rebra vpravo, pomliaždenie pľúcnych segmentov, hematóm brušnej steny, pričom zranenie krčnej chrbtice E. H. spôsobilo jeho ochrnutie s významnejším stupňom na horných končatinách s maximom postihnutia jemnej motoriky a úchopovej schopnosti rúk, pričom liečenie zranení E. H. s rehabilitáciou v NRC Kováčová trvalo od 09.06.2016 do 02.11.2016, pričom liečba pokračuje rehabilitačnými cvikmi za účelom zmiernenia trvalých následkov. Za uvedený skutok bol obvinený L.. E. H. uznaný vinným.

16. Z „Potvrdenia o invalidite a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť“ 16.05.2017 Sociálnou poisťovňou, pobočka Bardejov vyplýva, že zdravotný stav žalobcu na účely dôchodkovej dávky bol posúdený posudkovým lekárom, pričom žalobca bol uznaný invalidným ku dňu 16.05.2017 s tým, že bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu na 75 %.

17. Z komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia peňažných príspevkov a kompenzácií ŤZP č. BJI/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2017/35674 zo 17.01.2017 vyplýva, že u žalobcu bola konštatovaná funkčná porucha zdravia v rozsahu 70 %, v dôsledku čoho sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je odkázaný na sprievodcu. V „oblasti mobility a orientácie“ bolo uvedené, že žalobca je schopný chôdze len za pomoci inej osoby cez kožený opasok na krátku vzdialenosť po dome, mimo domu sa premiestňuje na invalidnom vozíku. Zdržiava sa len v domácom prostredí, nie je schopný premiestňovať sa verejnou hromadnou dopravou (nastupovať, vystupovať ani sa udržať), takže je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a pri premiestňovaní je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Podľa lekárskeho posudku ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom za hendikepy v tejto oblasti mobility a orientácie bola žalobcovi navrhnutá kompenzácia v podobe priznania príspevku na opatrovanie. V „oblasti komunikácie“ žalobca nemá obmedzené komunikačné schopnosti a nie je odkázaný na pomoc inej osoby pri komunikácii, preto sa žalobcovi v tejto oblasti kompenzácia nenavrhuje. V „oblasti zvýšených výdavkov“ je konštatované, že žalobca nespĺňa podmienky pre poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, pretože sa nelieči na ochorenie uvedené v prílohe č. 5 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kompenzácií“). Žalobca taktiež nespĺňa podmienky na kompenzáciu zvýšených výdavkov spojených s hygienou, avšak spĺňa podmienky pre poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a v tejto oblasti mu bola navrhnutá kompenzácia. Taktiež bolo konštatované, že žalobca nemá zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, pričom bolo konštatované cit.: „Posudzovaný je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ale z dôvodu svojho zdravotného stavu nie je schopný osobné motorové vozidlo využívať v zmysle § 38 ods. 9 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Zdržiava sa len doma alebo v zdravotníckom zariadení. Preto sa mu požadovaný peňažný príspevok na prevádzku osobného motorového vozidla nenavrhuje.“ V „oblasti sebaobsluhy“ je konštatované, že žalobca je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby, čiže je odkázaný na opatrovanie inou fyzickou osobou, pretože podľa § 14 ods. 4 zákona o kompenzácií je podľa lekárskeho posudku stupeň odkázanosti žalobcu na pomoc inej fyzickej osoby VI., pričom v tejto oblasti bola navrhnutá kompenzácia peňažným príspevkom na opatrovanie. Z posudku vyplýva, že bol spracovaný na základe lekárskeho posudku posudkového lekára, pričom bolo konštatované, že ťažké zdravotné postihnutie u žalobcu bolo spôsobené v dôsledku dopravnej nehody s tým, že žalobca je slobodný a býva v rodinnom dome na vidieku, pričom v priebehu rehabilitačných procedúr môže dôjsť k zmene zdravotného stavu.

18. Z listu právneho zástupcu žalobcu zo 07.12.2017 adresovaného žalovanej vyplýva, že žalobca žiada, aby mu žalovaná priznala 50 % - né navýšenie sumy, ktorá bola žalovanou žalobcovi vyplatená za sťaženie spoločenského uplatnenia a to z dôvodu, že v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou ku ktorej došlo 09.06.2016 bola žalobcovi spôsobená tak závažná ujma na zdraví, že bol uznaný úplne invalidným a v zmysle predpisov sociálneho zabezpečenia bol kvalifikovaný ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím.

19. Z listu žalovanej z 26.01.2018 adresovaného právneho zástupcovi žalobcu vyplýva, že žalovaná navrhuje žalobcovi uzavrieť mimosúdnu dohodu o zvýšení sumy za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 % z poskytnutého poistného plnenia, čo predstavuje sumu 6639,60 Eur s tým, že žiada žalobcu o písomné vyjadrenie k protinávruhu.

20. V liste z 13.02.2018 adresovanom žalovanej, právny zástupca žalobcu oznamuje, že žalobca nesúhlasí s návrhom žalovanej s tým, že trvá na 50 % zvýšení sumy za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom žalovanú súčasne žiada, aby mu sumu 6 639,60 Eur, čo predstavuje žalovanou navrhované 20 %-né navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, žalovaná poukázala na účet žalobcu.

21. Z lekárskeho posudku vypracovaného MUDr. Patrikom Mihaľom 16.08.2017 vyplýva, že tento bol spracovaný podľa zákona č. 437/2004 Z.z., pričom pokiaľ ide o bodové ohodnotenie za bolesť toto bolo zvýšené podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z.z. celkovo o 250 % a to pokiaľ ide o bodové ohodnotenie za zlomené stavce (zvýšenie o 100% pre bolestivý spôsob liečenia - operácia); bodové ohodnotenie za krvácanie do miechy (zvýšenie o 100% - pre bolestivý spôsob liečenia - kvadruparéza + cievkovanie s následnou uroinfekciou a dekubity) a bodové ohodnotenie za pohmoždenie pľúc vpravo (zvýšenie o 50 % - pre respiračnú infekciu počas liečby). Pokiaľ ide o bodové ohodnotenie za sťaženia spoločenského uplatnenia, toto bolo zvýšené podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. celkovo o 100% a to pokiaľ ide o položku ohodnotenia púrazovej kvadruparézy a to z dôvodu limitujúcich možností spoločenského uplatnenia pri uvedenej diagnóze, veku a stupni postihnutia končatín. Pokiaľ ide o bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v položkách: močová inkontinencia stredného stupňa, inkontinencia stolice stredného stupňa, jazva po dekubite na predkolení o veľkosti 5 cm2 a obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa tu bodové ohodnotenie zvýšené nebolo. Bodové ohodnotenie za bolesť bolo v celkovej hodnote bodov 1 355 a za sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej hodnote bodov 1 820.

22. Podľa § 1 zákona č. 437/2004 Z.z. (názov vykrátený viď vyššie, pozn.) „Tento zákon ustanovuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len "lekársky posudok") a jeho náležitosti, zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.“

23. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. „Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").“

24. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z.z. „Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.“

25. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. „Pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).“

26. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. „V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.“

27. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. „Poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.“

28. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. „Dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia musí mať písomnú formu.“

29. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. „Poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.“

30. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) „Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.“

31. Podľa § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení „Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.“

32. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) „Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.“

33. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. „Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%.“

34. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. „Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.“

35. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP (názov vykrátený vid' vyššie, pozn.) „Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.“

36. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP „Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.“

37. Podľa § 43a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) „Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.“

38. Podľa § 44 ods. 1 OZ „Zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.“

39. Podľa § 44 ods. 2 OZ „Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.“

40. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd v prvom rade za preukázané, že žalobca v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou ktorá sa stala 09.06.2016 a ktorej bol účastníkom ako poškodený v pozícii osoby, ktorá nevedla motorové vozidlo, utrpel vážne poškodenia zdravia s trvalými a nezvratnými následkami, ktorých existencia vyplýva jednako z odborného lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia H., ako aj z rozhodnutí štátnych orgánov (komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov; potvrdenie Sociálnej poisťovne o invalidite žalobcu) kompetentných na úseku sociálnych vecí o ich charaktere, rozsahu a vplyve na život žalobcu a ktoré následky mali nepochybne za následok nie len devastačnú zmenu zdravotného stavu žalobcu, ale aj očividné a taktiež nezvratné znehodnotenie, jeho osobnostného, rodinného, pracovného i spoločenského života, ktorá skutočnosť nebola v konaní spornou. Spornou nebola ani otázka súm náhrad, ktoré boli titulom vzniku tejto škody na zdraví žalobcovi žalovanou vyplatené či už titulom náhrady za vytrpenú bolesť (bolestné) alebo titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Spornou však bola otázka, či tieto následky označenej škodovej udalosti (rozumej dopravnej nehody, pozn.), pre prípad vzniku ktorej bol jej pôvodca (t.j. škodca, resp. vinník dopravnej nehody, pozn.) poistený v rámci povinného zmluvného postenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovanej ako poisťiteľa (tým je daná pasívna legitímácia žalovanej v spore, ktorá skutočnosť taktiež nebola spornou), či teda tieto následky sú tak závažného a osobitného zreteľa hodného charakteru, že by odôvodňovali zákonom dovolené a predvídané mimoriadne zvýšenie náhrady žalobcovi už žalovanou poskytnutej (vyplatenej) titulom sťaženia spoločenského uplatnenia,

ktoré navýšenie zákon dovoľuje maximálne do výšky 50 % takto vyplatenej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

41. Predmetom konania bolo teda rozhodnutie o priznaní resp. nepriznaní žalobcom uplatneného nároku na zvýšenie mu náhrady za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia, ktoré nastalo v priamom dôsledku so vzniknutou škodovou udalosťou, o ktorom nároku môže rozhodnúť iba súd a na rozhodnutie o ktorom právny poriadok nestanovuje súdu žiadne explicitné pravidlá, princípy alebo návod podľa ktorého by mal súd systematicky postupovať pri vyhodnocovaní dôvodnosti tohto nároku resp. jeho výšky, ale zákonodarca v tomto smere prenecháva súdu možnosť voľnej úvahy pri zvážení dôvodov priznania zvýšenia tejto náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a o jej rozsahu. Okresný súd súc si vedomý, že danosť mu možnosti voľnej úvahy pri rozhodovaní o žalobcom uplatnenom nároku, neznamena svojvoľu pri rozhodovaní, ale že táto možnosť kladie na plecia súdu o to väčšiu zodpovednosť za presvedčivé a pre kohokoľvek uveriteľné odôvodnenie svojho rozhodnutia, zohľadnil pri svojom rozhodnutí všetky okolnosti danej veci a to počnúc (ne)zavinením žalobcu na vzniku škodovej udalosti v dôsledku ktorej došlo k podstatnej zmene kvality jeho života a s tým aj súvisiaceho sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; pokračujúc zohľadnením závažností zdravotných hendikepov žalobcu (na podklade lekárskeho posudku, pozn.) majúcich vplyv na jeho spoločenské uplatnenie a v neposlednom rade komplexným zohľadnením všetkých zložiek osobnosti žalobcu, t.j. nie len stránky zdravotnej, ale aj s ňou úzko späté a súvisiace stránky spoločenskej, pracovnej a rodinnej, a to nie len na základe listinných dôkazov a výpovedí sporových strán či svedkyne, ale najmä aj na základe priamej interakcie pri autentickom strete súdu so žalobcom na pojednávaní, ktorý pred súdnym pojednávaním pri vyjadrovaní sa k žalobcom uplatnenému nároku žalovaná neabsolvovala a teda ho nemohla vo svojich stanoviskách zohľadniť, pričom práve takýto stret, resp. bezprostredné vzhľadnutie žalobcu súdom malo nepochybne vplyv na formovanie si jeho aspoň nepatrnej predstavy o každodenných ťažkostiach a hendikepoch sprevádzajúcich každodenný život žalobcu a to aj vo sférach, ktoré sa zdravému človeku javia ako samozrejmosť (prenesenie taniera s jedlom, napitie sa z pohára, sprchovanie a pod.).

42. V nadväznosti na uvedené je okresný súd toho názoru, že pokiaľ ide o judikatúru súdov v tejto oblasti, na ktorú vo svojom písomnom stanovisku k žalobe hojne poukázala aj žalovaná, túto samozrejme nie je možné opomenúť pokiaľ ide o stanovenie akýchsi všeobecných pragmatických výkladových pravidiel priznania nároku na zvýšenie náhrady za ublíženie na zdraví vo forme náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ale súčasne ju podľa okresného súdu nemožno chápať ako nemennú a všeobecne platnú dogmu použiteľnú bezo zvyšku na všetky resp. na každý prípad dovoľávajúci sa aplikácie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., a to aj vzhľadom práve na možnosť voľnej úvahy súdu priznanú mu zákonodarcom. Jednotiacim prvkom všetkých, aj žalovanou zmienených, súdnych rozhodnutí v tomto smere, je konštatovanie o tom, že každý prípad je nevyhnutné posudzovať individuálne (ad hoc) a komplexne, pretože každý človek je individualita a každý človek môže hoc aj za tých istých okolností vnímať realitu rozdielne. Z uvedeného dôvodu sa okresný súd napríklad bez výhrad nestotožňuje s argumentáciou žalovanej podporenou súdnym rozhodnutím v konkrétnej „inej veci“, o generálne (všeobecne) platnom pravidle, že priznanie invalidity samo o sebe nepostačuje na priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na maximálnu zákonom povolenú hranicu 50 %, a to aj z dôvodu, že ako to vyplýva aj z § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., invalidnou je nie len osoba ktorá má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, t.j. invalidnou je už osoba, ktorá má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 41 % (čo je viac ako 40%), ale invalidnou je aj osoba, ktorá má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 100 %. Inými slovami povedané, pri kvalifikovaní určitej fyzickej osoby ako invalidnej, nie je taktiež explicitne určené, že sa jedná len o osobu, ktorá má len v konkrétnej určitej miere pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ale za takúto osobu sa môže považovať každá fyzická osoba, ktorá má pokles tejto schopnosti v rozmedzí od 41 % do 100 %, pričom je zaiste neporovnateľná kvalita života invalidnej osoby s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 41 % s kvalitou života invalidnej osoby s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 100 %, nehovoriac ešte o rozdielnostiach v závislosti tohto poklesu od druhu a charakteru zdravotnej diagnózy. Takže v niektorých závažných prípadoch podľa okresného súdu, priznanie invalidity postačuje na 50 % navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a v niektorých zasa nie. Na margo, obdobne ako vytrhnutá z kontextu, resp. ako vytrhnutá z kontextu iného opäť jedinečného príbehu (z inej veci), sa okresnému súdu javí aj žalovanou zovšeobecňovaná argumentácia o tom, že o prípad kedy by mohlo prichádzať do úvahy aplikovanie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorého sa dovoľáva žalobca, by mohlo ísť iba vtedy, keby sa jednalo o osobu domáhajúcu sa tohto nároku, ktorá by bola pripútanou na lôžku, t.j. ak by sa jednalo o osobu, ktorá by bola absolútne vylúčená zo života.

Na tomto mieste sa však žiada okresnému súdu podotknúť, že nárok ktorého sa žalobca domáha, je zvýšenie náhrady za „sťaženie“ spoločenského uplatnenia a nie za „stratu“ spoločenského uplatnenia, t.j. osoba domáhajúca sa tohto nároku nemusí byť zákonite absolútne imobilnou resp. absolútne vyradenou z pohybu a tým aj zo života, ako to tvrdí žalovaná, ale tento nárok môže byť priznaný aj osobe ktorej sa vzhľadom na ad hoc okolnosti konkrétnej veci podstatne a nenávratne sťažili podmienky alebo možnosti na spoločenské uplatnenie sa, ku ktorému sťaženiu by nedošlo nebyť škodovej udalosti. Uvedené závery podľa okresného súdu taktiež podporujú jeho tvrdenie, že v týchto prípadoch je každá vec jedinečnou a je potrebné k nej pristupovať individuálne, bez globalizovania záverov deklarovaných v iných veciach, tak ako to učinila žalovaná.

43. V danom prípade bolo prvoradým, aby okresný súd pre posúdenie nároku žalobcu ustálil svoje presvedčenie, že prípad žalobcu je v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., prípadom hodným osobitného zreteľa z hľadiska sťaženia jeho spoločenského uplatnenia sa, tak ako to vyžaduje dikcia tohto ustanovenia. V tejto súvislosti, ako už bolo uvedené nebolo pochyb o tom, že u žalobcu došlo k sťaženiu jeho spoločenského uplatnenia, veď napokon týmto titulom mu bola žalovanou už na základe lekárskeho bodového ohodnotenia vyplatená základná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak v tomto smere bolo pre okresný súd podstatným, že ako už zo samotného názvu tohto nároku vyplýva, jedná sa o náhradu nie za sťaženie „zdravotného“ uplatnenia, ale o náhradu za sťaženie „spoločenského“ uplatnenia, t.j. o sťaženie uplatnenia sa vo všetkých oblastiach života jednotlivca, ktoré sťaženie tak nemôže byť vyjadrené len závermi lekárskeho posudku. Inými slovami, lekársky posudok o bodovom ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, zohľadňuje len zdravotné aspekty tohto sťaženia, avšak nezohľadňuje aspekt jeho dopadu na súkromný život jednotlivca v oblasti pracovnej, rodinnej, intímnej a spoločenskej. Preto sa okresný súd nestotožnil s tvrdením žalovanej, že za sťaženie spoločenského uplatnenia, bola žalobcovi žalovanou poskytnutá náhrada už v rámci jeho základného lekárskeho bodového ohodnotenia. V danom prípade, ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania došlo k zmene života žalobcu v čase keď mal 49 rokov veku, t.j. žalobca bol v strednom produktívnom veku, schopný si ešte založiť rodinu, zamestnať sa a viesť plnohodnotný spoločenský život. Avšak v dôsledku škodovej udalosti, ktorú žalobca navyše ani nezavinil, keďže v čase jej vzniku bol na svojom pozemku a kosil trávnik, t.j. vôbec nebol, ani len ako chodec, účastníkom cestnej premávky, t.j. žiadnym svojim konaním neprispel k jej vzniku, čo taktiež v kontexte veci nie je zanedbateľnou skutočnosťou, došlo k takému závažnému zdevastovaniu jeho zdravia, že v súčasnej dobe, a to ani po uplynutí času viac ako troch rokov od škodovej udalosti, takže sa jedná o stav trvalý, nie je schopný viesť riadny život. Je síce pravdou, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca ani pred škodovou udalosťou nevedol rušný a bujarý spoločenský život, ani nevykonával žiadny šport, bol zamestnaný v rámci verejnoprospešných prác v obci a žil sám v rodinnom dome, avšak v tej dobe mal aspoň príležitosť tento svoj život zmeniť, t.j. mohol sa zamestnať, nájsť si známosť a založiť si rodinu, no namiesto toho v súčasnej dobe u žalobcu došlo aj k reálnej a trvalej strate týchto šancí na iný plnohodnotnejší život, pretože žalobca v dôsledku závažných a trvalých zdravotných hendikepov spôsobených práve zmienenou škodovou udalosťou, dnes žije u svojej sestry, na 24 hodinovú pomoc ktorej je odkázaný a zdieľa domácnosť spolu s jej manželom (spia v jednej miestnosti), deťmi a svokrou, takže stratil pocit akéhosi aj intímneho priestoru súkromia a osobného priestoru, ktorý žalobca mal keď žil sám a potrebu ktorého má každý jednotlivec, namiesto toho je dnes nútený bez ohľadu na svoju vôľu zdieľať svoju intimitu s inými ľuďmi. Okrem toho, aj napriek tomu, že sa jedná o dospelého muža, je ako malé dieťa odkázaný na pomoc svojej sestry, nie len v oblasti stravovania a obliekania, ale aj v oblasti osobnej hygieny (sprchovanie, kúpanie), čo zaiste pre dospelého jedinca môže vyznieť a byť vnímané ponížujúco a zahanbujúco. Napokon, keďže žalobca nemá temer žiadny príjem (poberá len invalidný dôchodok v sume 270,- Eur), ktorá suma len nepatrne presahuje sumu životného minima pre dospelú osobu (aktuálne 210,20 Eur, pozn.), žalobca aj napriek tomu, že sa nachádza vo veku ešte vzdialenému veku dôchodcu, t.j. nachádza sa ešte v zrelom produktívnom veku, kedy by si mohol privyrobiť, napriek tomu je odkázaný na svoju sestru, pretože nie je spôsobilý žiadnej činnosti, čo taktiež na človeka, ktorý ešte mohol byť zaradený v pracovnom živote, z ktorého bol vyradený bez svojej vôle, môže vyznieť deprimujúco. Aj z uvedených dôvodov považoval okresný súd prípad žalobcu za prípad hodný osobitného zreteľa, vhodný na aplikáciu § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z..

44. Napokon prípad žalobcu považovala za prípad hodný osobitného zreteľa aj samotná žalovaná, keďže v rámci predsúdnych rokovaní aplikujúci § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., žalobcovi navrhla ako kompenzáciu 20 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom okresný súd by v tomto smere len ťažko uveril argumentácii žalovanej na pojednávaní, že žalovaná tak učinila, t.j.

predložila predmetný protinávrh žalobcovi len z dôvodu, aby sa vyhla súdnemu konaniu, pretože jednako žalovaná z návrhu žalobcu mala vedomosť o tom, že ak nevyhovie jeho návrhu na 50 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, tak žalobca sa bude tak či tak domáhať svojho nároku súdnou cestou a jednako takýmto postojom žalovaná popiera sama svoje vyjadrenia, keď na jednej strane navrhne žalobcovi 20 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo znamená že nárok žalobcu podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. považuje za dôvodný, ale na strane druhej žiada žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

45. Okresný súd k 20 % - nému zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré len na podklade listinných dôkazov žalobcovi navrhla samotná žalovaná, pridal ešte ďalších 10 % navýšenia tejto náhrady a to na základe dôvodu, ktorý v porovnaní z východiskami, z ktorých pri formulovaní svojho protinávrhu vychádzala žalovaná, bol pre okresný súd pridanou hodnotou a ktorý spočíval v osobnom kontakte a vzhľadnutí žalobcu okresným súdom. Žalobca sa dostavil na pojednávanie v doprovode svojej sestry (bola predvolaná ako svedok, pozn.), prišiel po vlastných, ale z miesta na miesto sa presúval len pomalou neistou chôdzou hľadajúc si oporu alebo miesto na sedenie, ľavú ruku, ktorú má podľa svojej výpovede, ako aj podľa výpovede sestry absolútne nefunkčnú mal žalobca po celý čas pojednávania pod stôm a na stole mal položenú iba pravú ruku v ktorej mal výrazný tras, celkovým dojmom žalobca v porovnaní so svojim fyzickým vekom (53 rokov) pôsobil staršie a rezignovane. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne v Bardejove, bol žalobca uznaný invalidným z dôvodu, že jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť je iba 25 %, pretože u neho došlo k poklesu tejto schopnosti až o 75 %, takže zväčiac, že, tak ako už bolo uvedené, za zdravého resp. za nie invalidného človeka možno považovať jedinca, ktorý ma pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 0 % do 40 %, resp. a contráριο, ktorý „má“ túto schopnosť v rozmedzí od 41 % do 100 %, tak úroveň schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobcu (25 %) nedosahuje ani len (zjednodušene povedané) úroveň zdravého jedinca s najnižšou možnou schopnosťou vykonávať zárobkovú činnosť (41 %), aby nebol považovaný za invalidného. Okrem toho, že žalobca bol uznaný invalidným, čo je jeden z predpokladov, ktorý demonštratívne uvádza § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. na priznanie zvýšenia náhrady za stratu spoločenského uplatnenia, má žalobca na základe rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, priznaný aj status osoby s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodu, že miera funkčnej poruchy u žalobcu je 70 %. Zohľadniac všetky uvedené skutočnosti zistené ad hoc v tejto konkrétnej veci, v dôsledku ktorých iba na prvý pohľad možno nedošlo k výraznej zmene charakteru života žalobcu pred a po škodovej udalosti, tak ako to tvrdí žalovaná, avšak pri hlbšom skúmaní je zrejmé, že žalobca aj napriek tomu, že v čase škodovej udalosti bol a ešte stále je v strednom produktívnom veku, nie je schopný samostatnej existencie a je odkázaný aj v bežných, pre zdravého človeka až zanedbateľných veciach (obliekanie, osobná hygiena, vstávanie z sedu, nakupovanie a pod.), na pomoc inej osoby, mal okresný súd za dôvodné a spravodlivé priznať žalobcovi 30% zvýšenie náhrady za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia, ktoré bolo na základe základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia už žalobcovi žalovanou vyplatené v sume 33 197,- Eur, takže okresný súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie 9 959,10 Eur (30 % z 33 197), tak ako to je uvedené vo výroku č. I tohto rozhodnutia a vo zvyšnej časti žalobného nároku, okresný súd žalobu žalobcu zamietol, tak ako to je uvedené vo výroku č. I tohto rozhodnutia.

46. Okresný súd žalobu žalobcu zamietol aj pokiaľ ide o ním uplatnený nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6 639,60 Eur, čo predstavuje sumu 20 % - ného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré zvýšenie navrhla žalobcovi v rámci mimosúdnych rokovaní samotná žalovaná (20 % z 33 197 = 6 639,40) a ktorý nárok si žalobca uplatnil počnúc od 07.02.2018, t.j. odo dňa kedy bol tento protinávrh žalovanej v rámci mimosúdnych rokovaní doručený právnomu zástupcovi žalobcu, do právoplatnosti rozsudku. Okresný súd mal totižto v tomto prípade za to, že pokiaľ ide o žalovanou žalobcovi v rámci predsúdnych rokovaní predložený protinávrh na 20 % -né zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, tak na účinné uzavretie „dohody o vyrovnaní“ v tomto smere, ktorej uzavretie predpokladá § 6 zákona č. 437/2004 Z.z. a na základe ktorej by bola žalovaná povinná túto ňou navrhovanú sumu žalobcovi aj vyplatiť, tento protinávrh žalovanej nebol žalobcom bezvýhradne prijatý (akceptovaný) tak, ako to vyžaduje dikcia ustanovenia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Inými slovami, v danom prípade nedošlo k absolútnemu a bezvýhradnému prekrytiu sa protinávrhu (oferty) žalovanej s akceptáciou žalobcu, pretože žalobca nesúhlasil s 20 % - ným zvýšením náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a žiadal 50 % zvýšenie tejto náhrady, takže ani nemohlo dôjsť k účinnému uzavretiu „dohody o vyrovnaní“

medzi žalobcom a žalovanou, t.j. žalovaná nemala povinnosť žalobcovi na základe takejto neexistentnej „dohody o vyrovnaní“ plniť a teda sa ani nemohla dostať do omeškania, titulom ktorého by mala platiť žalobcovi úrok z omeškania.

47. Okresný súd žalobu žalobcu zamietol aj vo vzťahu k ním uplatnenému úroku z omeškania vo výške 5 % z vysúdenej sumy počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia a to z dôvodu, že priznaním tohto nároku žalobcovi by okresný súd musel nevyhnutne prejudikovať (predpokladať), že žalovaná bude v budúcnosti s plnením (s vyplatením) žalobcovi jemu týmto rozhodnutím prisúdenej sumy v omeškaní, čo je predčasne a alogické, keďže žalovaná sa môže dostať do omeškania až prvým dňom po dni, keď jej márne uplynie okresným súdom na dobrovoľné plnenie určená lehota, pričom okresný súd by sa musel „zahrať“ na veštica, aby predvídal do budúcnosti, či žalovaná s týmto plnením bude alebo nebude v omeškaní.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

50. Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

51. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 255 CSP. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia mu sumy 16 598,50 Eur, pričom úspech mal v časti o zaplatenie 9 959,10 Eur, t.j. úspech mal v rozsahu 60 % a neúspech v rozsahu 40 %. Vzhľadom na uvedené, tak okresný súd v konaní pomerne úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči pomerne neúspešnejšej žalovanej aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 % (60 % - 40 %). O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.